

Op zoek naar studentiteit: de ervaring van ontluikende volwassenen op het gebied van identiteitsontwikkeling en de eventuele rol van lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging

Student: M.A.A. Rijkeboer (s4753755)

Begeleiders en eerste beoordelaars: dr. P.R. Schreuder en I. Talsma, MSc

Tweede beoordelaar: dr. M. Lopez Lopez

Rijksuniversiteit Groningen Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Bachelorwerkstuk Pedagogische Wetenschappen

Juli 2024

Aantal woorden: 5709

Abstract

In the stage of emerging adulthood, individuals deal with finding possible life directions in the areas of work, love and worldview. Identity exploration is one of the features that belong to this stage. This feature represents a phase where individuals are engaged in developing self-knowledge, discovering their important values, identifying their capabilities and limitations and exploring how their social integration is compares to their friends, family and potential memberships in student(sports)associations. This research focused on the overall experience of emerging adults in the field of identity exploration and whether membership of a student(sports)association has a factor in this process. Two groups were compared: one group of respondents who are members of a student(sports)association, and one group of respondents who are not members of a student(sports)association. Out of the 25 interviews, ten transcripts were selected: five were randomly selected, and five were chosen. The results showed that the important values of emerging adults are generally *respect* and *family and friends*. The interviews showed that the trait *social* was most often mentioned as a personality trait and that the five respondents who are members of a student(sports)association value friends more than family when it comes to identity. This qualitative research provides more depth to the scientific knowledge about the identity of emerging adults, specifically about the identity of members of a student(sports)association. At the same time, this study is limited by the small convenience sample, which causes the results to not be generalizable.

Inleiding

In maart 2024 lekte een ‘grietenlijst’ uit met vernederende uitspraken over vrouwelijke studenten, gemaakt door mannelijke medestudenten van het Utrechtsch Studenten Corps (USC). Deze lijst bevatte uitspraken in als ‘Heeft vrij lekker kontje’ en ‘Pffffff erg dik’. Enkele ouders van de studentes die in de lijst genoemd werden hebben aangifte gedaan. Volgens advocate Ina Brouwer, die de slachtoffers van de lijst bijstond, heerst er een ‘ouderwetse seksistische cultuur’ bij studentenverenigingen (Geels, 2024). Uit de literatuur van Côté (1996) blijkt dat er een link bestaat tussen de cultuur van een groep en de identiteit van de individuele leden van die groep. Dit kan betekenen dat de cultuur bij studenten(sport)verenigingen invloed heeft op de identiteit van hun leden (Côté, 1996).

In Nederland zijn studenten(sport)verenigingen erg populair: ongeveer 43% van de adolescenten bezoekt in 2022 elke week een studenten(sport)vereniging (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2023). In de tijd dat individuen studeren, en dus lid kunnen worden van een studenten(sport)vereniging, zitten zij volgens Arnett & Mitra (2018) in de fase van ontluikende volwassenheid (*emerging adulthood*). Individen die zich in deze fase bevinden zijn tussen de 18 en 29 jaar oud. Deze fase zit tussen de fase van adolescentie en de fase van volwassenheid in. In deze fase onderzoeken individuen mogelijke levensrichtingen op het gebied van werk, liefde en wereldbeeld (Arnett, 2000).

Ontluikende volwassenheid

De fase van ontluikende volwassenheid heeft vijf kenmerken. Deze kenmerken zijn: identiteitsontwikkeling (*identity explorations*), instabiliteit (*instability*), zelfgerichtheid (*self-focused*), zich er ‘tussenin’ voelen (*feeling in-between*) en mogelijkheden/optimisme (*possibilities/optimism*). Met identiteitsontwikkeling wordt bedoeld dat jeugdigen in de leeftijdsfase van 18 tot en met 29 jaar onderzoeken wie ze zijn, welke waarden en normen ze aanhouden, wat hun mogelijkheden en grenzen zijn en wat hun plek in hun omgeving is (Arnett & Mitra, 2018).

Het tweede kenmerk van de fase van ontluikende volwassenheid is instabiliteit. Het leven van een ontluikende volwassen verandert constant, dit veroorzaakt onzekerheid en instabiliteit (Arnett & Mitra, 2018). In deze fase van ontluikende volwassenheid verhuist men het vaakst in vergelijking met andere periodes van hun leven (Benetsky, Burd, & Rapino, 2015). Ook wordt er in deze periode het meest gewisseld van banen in vergelijking met andere periodes van hun leven (Arnett, 2015a).

Het derde kenmerk van de fase van ontluikende volwassenheid is zelfgerichtheid. Jeugdigen die zich in deze bevinden gaan over het algemeen op hun 18^e of 19^e levensjaar uit huis. Daarnaast trouwen de meeste ontluikende volwassenen in hun late twintiger jaren. In de periode tussen het uit huis gaan en het trouwen bereiden ontluikende volwassenen zich voor op de volwassenheid (Arnett, 2000). Bij het voorbereiden op volwassen worden, zijn ontluikende volwassenen meer op zichzelf gericht dan in de ontwikkelingsperiodes hiervoor. Ontluikende volwassenen zijn bezig met zelfverantwoordelijkheid, onafhankelijke keuzes maken en financieel onafhankelijk worden (Arnett & Padilla-Walker, 2015).

Het vierde kenmerk van de fase van ontluikende volwassenheid is het gevoel van zich er ‘tussenin’ voelen. Dit gevoel komt voor bij ontluikende volwassenen, omdat zij zich noch kind noch volwassene voelen (Arnett & Mitra, 2018).

Het laatste kenmerk van de fase van ontluikende volwassenheid is dat jeugdigen een positieve attitude hebben ten opzichte van hun mogelijkheden in de toekomst (Arnett & Mitra, 2018). In dit onderzoek wordt de focus gelegd op identiteitsontwikkeling, het eerste kenmerk van ontluikende volwassenheid.

Identiteitsontwikkeling

De definitie die Arnett & Mitra (2018) geven over ontluikende volwassenen die in de fase van identiteitsontwikkeling zitten, is als volgt: een besef van wie ze zijn (*an understanding of who they are*), wat ze als belangrijke waarden hebben (*what their beliefs and values are*), wat hun positieve en negatieve persoonlijke eigenschappen zijn (*what their capabilities and limitations are*) en hoe hun sociale integratie is (*how they fit in the society around them*). Deze vier kenmerken komen in dit onderzoek respectievelijk overeen met: zelfkennis, belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie.

Het eerste kenmerk van identiteitsontwikkeling is zelfkennis. Zelfkennis houdt in dat individuen kennis hebben over hun voorkeuren, waarden, hun doelen en motieven in het leven. Volgens Markus (1983) is de manier waarop individuen hun persoonlijkheid beschrijven afhankelijk van hun hoeveelheid zelfkennis. Zelfkennis is voornamelijk gericht op hoe individuen hun rol in hun omgeving en hun eigen karakteristieken beschrijven. Ook is zelfkennis belangrijk voor het voorspellen van toekomstig gedrag (Markus, 1983). Zelfkennis is een overkoepelende term die wat over de belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie van een individu zegt.

Het tweede kenmerk van identiteitsontwikkeling zijn belangrijke waarden. Volgens Connor en Becker (1994) zijn belangrijke waarden een basis voor het maken van keuzes. Deze

waarden zijn afhankelijk van vijf factoren. De eerste factor is de scheiding tussen de persoonlijke en professionele gebieden. Deze twee gebieden zijn van oorsprong dichotoom: het persoonlijk gebied staat voor privé zaken en het professionele gebied staat voor publieke zaken buitenshuis. De belangrijke waarden op het privé gebied kunnen verschillen van de belangrijke waarden op het professionele gebied (Ford, 2011). Het werk van individuen is de tweede factor die kan zorgen voor variabiliteit binnen persoonlijke waarden. Voor sommige werkvelden bestaat een uniek waardenprofiel, bijvoorbeeld voor politieagenten. Het werk van een politieagent vereist dat een individu bepaalde waarden bezit. Volgens Zock en Van 't Hoog (2014) zijn 'eerlijkheid' en 'rechtvaardigheid' de waarden die politieagenten moeten bezitten. De derde factor waardoor de persoonlijke waarden van individuen kunnen verschillen is gender. Mannen vinden over het algemeen vrijheid en succes belangrijk, terwijl vrouwen vriendschap en gelijkheid belangrijk vinden (Dio, Saragovi, Koestner, 1996). De vierde factor is dat waarden cultuurgebonden zijn (Connor & Becker, 1994). Er kunnen verschillen zijn tussen culturen wat betreft belangrijke waarden (Schwartz & Bardi, 2001). De laatste factor waar persoonlijke waarden afhankelijk van zijn is leeftijd. Mensen met verschillende leeftijden hebben over het algemeen ook andere persoonlijke waarden. Echter, het is niet duidelijk of dit afhankelijk is van het leeftijdscohort, of dat er een daadwerkelijk verschil is tussen verschillende leeftijdsgroepen (Connor & Becker, 1994).

Het derde kenmerk van identiteitsontwikkeling zijn persoonlijke eigenschappen. Deze persoonlijke eigenschappen zijn redelijk stabiele patronen van gedragingen, gedachten en emoties, die per individu verschillen (Parks-Leduc, Feldman & Bardi, 2015). Persoonlijke eigenschappen zijn voornamelijk endogeen, dat betekent dat deze eigenschappen vanaf de geboorte bij een individu horen (Olver & Mooradian, 2003). Daarnaast kunnen persoonlijke eigenschappen invloed hebben op de sociale omgeving waarin het individu zich bevindt. De eigenschap *sociaal* kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat een individu een grote sociale kring heeft, terwijl een eigenschap als *verlegen* bijvoorbeeld kan leiden tot een minder grote sociale kring (Asendorpf & Wilpers, 1998). Lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging kan bijdragen aan een grotere sociale kring (Yuqin, 2010). Dit kan betekenen dat individuen die zichzelf als 'sociaal' beschouwen, eerder geneigd zijn lid te worden van een studenten(sport)verenigingen dan individuen die zichzelf als 'verlegen' beschouwen.

Het laatste kenmerk van identiteitsontwikkeling is sociale integratie. Volgens een theorie van sociale integratie van Blau (1960) vindt sociale integratie plaats wanneer individuen van een groep zich tot elkaar aangetrokken voelen. De groep waarmee een individu zich omringt kan invloed hebben op hoe een individu zichzelf ziet (Bargh & Williams, 2006).

Daarnaast hebben individuen de natuurlijke behoefte om ‘ergens bij te horen’. Deze behoefte kan opgezocht worden bij vrienden en familie (Buijs, Jeronimus, Lodder, 2022). Voor studenten kan lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging die behoefte vervullen.

Studenten(sport)verenigingen

Om te onderzoeken hoe lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging bijdraagt aan de identiteitsontwikkeling van studenten, is het belangrijk om te onderzoeken waarom studenten lid worden van een studenten(sport)vereniging. In dit onderzoek wordt een studenten(sport)vereniging gedefinieerd als een organisatie, opgericht door studenten van het HBO of WO, om sociale, culturele, sportieve en/of academische activiteiten te organiseren (Pascarella & Terenzini, 2005). Volgens Kraaykamp en Vullings (2002) zijn er vijf uitgangspunten waarom studenten lid worden van een studenten(sport)vereniging: persoonskenmerken, restricties en gepercipieerde baten, socialisatie in verenigingswerk, normatieve oriëntatie en netwerkaspecten.

Ten eerste zijn persoonskenmerken van invloed op lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging, met name *altruïsme* en *extraversie*. *Altruïsme* is een eigenschap die volgens Lindeman (1996) voorkomt in het verenigingsleven omdat er vrijwilligerswerk wordt gedaan door leden van de vereniging voor de vereniging. Daarnaast is *extraversie* een eigenschap die volgens Lindeman (1996) voorkomt in een vereniging omdat leden van een vereniging met het verenigingswerk met veel sociale contacten te maken hebben. Extraverte mensen hebben de behoefte geprikkeld te worden door sociale contacten, hierom kan er gesteld worden dat deze eigenschap een onderdeel is van de persoonskenmerken van studenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging (Kraaykamp & Vullings, 2002).

Volgens Kraaykamp en Vullings (2002) zijn daarnaast restricties en gepercipieerde baten uitgangspunten van lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging. Met restricties wordt bedoeld dat tijd een beperkende factor is. Het verenigingswerk kost namelijk tijd en moeite, terwijl er geen financiële beloning tegenover staat. Met gepercipieerde baten wordt bedoeld dat studenten in hun persoonlijke ontwikkeling investeren door middel van vrijwillig verenigingswerk: ten eerste wordt door verenigingswerk werkervaring opgedaan, daarnaast is het leggen van sociale contacten een groot onderdeel van verenigingswerk (Kraaykamp & Vullings, 2002).

Ten derde is socialisatie in verenigingswerk een uitgangspunt van lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging. Met socialisatie wordt bedoeld dat ouders een belangrijk rolmodel zijn voor hun kinderen. Wanneer ouders zelf lid zijn geweest van een

studenten(sport)vereniging, krijgen hun kinderen een positieve houding ten opzichte van lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging (Kraaykamp & Vullings, 2002).

Normatieve oriëntatie is volgens Kraaykamp en Vullings (2002) het vierde uitgangspunt van lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging. Normatieve oriëntatie verwijst naar het proces waarbij individuen hun gedrag, attitudes en waarden afstemmen op wat als sociaal aanvaardbaar of wenselijk wordt beschouwd binnen een bepaalde context. Bijvoorbeeld een student die lid is van een studenten(sport)vereniging past zich aan door het volgen van ongeschreven regels binnen de vereniging. Normatieve oriëntatie wordt met betrekking tot vrijwillig verenigingswerk in twee categorieën onderverdeeld: de klassieke en nieuwe vrijwilliger. De klassieke vrijwilliger heeft sociale waarden zoals naastenliefde en solidariteit hoog in het vaandel staan. Deze vrijwilliger zou lid worden van een studenten(sport)vereniging om sociale redenen. De nieuwe vrijwilliger vindt individuelere waarden, zoals zelfontplooiing meer van belang (Kraaykamp & Vullings, 2002). Deze vrijwilliger zou lid worden van een studenten(sport)vereniging om bijvoorbeeld zich aan te sluiten bij commissies van de vereniging, wat kan bijdragen aan zijn vaardigheden.

Als laatste is het netwerkaspect een van de uitgangspunten van lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging. Het netwerkaspect houdt in dat veel ontluikende volwassenen lid van een vereniging zijn geworden omdat hun vrienden hen daarvoor hebben gemotiveerd (Kraaykamp & Vullings, 2002; Warps & Prins, 1999).

De overkoepelende motivatie voor lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging met betrekking tot identiteitsontwikkeling is het leggen van sociale contacten (Moreno & Banuelos, 2013). Deze sociale contacten vormen een *peer group* en *peers* hebben invloed op gedragingen en karakteristieken van individuen (Berndt, 2002). Identiteiten van ontluikende volwassenen worden beïnvloed door sociale groepslidmaatschappen (Umaña-Taylor, 2011). Een studenten(sport)vereniging is een vorm van een sociaal groepslidmaatschap.

In dit onderzoek wordt er onder andere onderzocht hoe ontluikende volwassenen die lid zijn van een studenten(sport)vereniging de zoektocht naar hun eigen identiteit ervaren. Daarbij wordt onderzocht wat de algehele ervaring is van ontluikende volwassenen op het gebied van identiteitsontwikkeling. De volgende onderzoeksvraag is hierbij opgesteld: Wat zijn de ervaringen van ontluikende volwassenen op het gebied van identiteitsontwikkeling en speelt lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging hierin een rol?

Methode

Onderzoeksdesign

Om inzicht te verkrijgen in de identiteitsontwikkeling bij studenten van 18 tot en met 29 jaar oud die lid zijn van een studenten(sport)vereniging in Nederland, is er een kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn semigestructureerde interviews afgenomen, omdat dit flexibiliteit biedt om diepgaande informatie te verkrijgen terwijl er ook ruimte is voor spontane reacties en verdieping in de antwoorden van de deelnemers (DeJonckheere & Vaughn, 2019).

Participanten

De doelpopulatie bestaat uit mensen in de fase van identiteitsontwikkeling, met een leeftijd tussen 18 en 29 jaar (Arnett & Mitra, 2018). Bij dit onderzoeksproject zijn vijf bachelorstudenten betrokken. Iedere onderzoeker heeft vijf interviews afgenomen, dus in totaal zijn er 25 transcripten. Vervolgens heeft elke onderzoeker tien transcripten geanalyseerd. Het werven van de participanten voor dit onderzoek is gedaan door middel van het benaderen van sociale contacten van de onderzoekers, het gaat dus om een gemakssteekproef. De inclusiecriteria behorend bij dit onderzoek zijn dat de respondenten een leeftijd moeten hebben van 18 tot en met 29 jaar, de respondenten moeten woonachtig zijn in Nederland en de respondenten moeten Nederlandssprekend zijn. De exclusiecriteria van dit onderzoek zijn dat directe gezinsleden van de onderzoekers zijn uitgesloten, evenals mensen met gediagnosticeerde psychische aandoeningen. Hier is voor gekozen om de privacy en het welzijn van de respondenten van het onderzoek te waarborgen.

Onderzoeksinstrument

Het instrument voor dataverzameling dat gebruikt is in dit onderzoek, is de semigestructureerde interviewleidraad (zie bijlage II). Deze interviewleidraad is opgesteld in overleg met vijf bachelorstudenten en twee begeleiders. Iedere bachelorstudent heeft onder het onderzoeksthema 'identiteit' een specifiek onderzoeksonderwerp gekozen, in dit onderzoek zijn de onderzoeksthema's 'identiteitsontwikkeling' en 'studenten(sport)verenigingen'. De interviewvragen zijn onder andere gebaseerd op de literatuur van Arnett en Mitra (2018). Arnett en Mitra (2018) benoemen vijf kenmerken van ontluikende volwassenheid (identiteitsontwikkeling, instabiliteit, zelfgerichtheid, zich er 'tussenin' voelen en mogelijkheden/optimisme), deze vijf kenmerken zijn de basis geweest voor de interviewleidraad. Daarnaast bevat de interviewleidraad vragen die aansluiten bij de gekozen onderzoeksonderwerpen van elke onderzoeker. De interviewleidraad bestaat uit open vragen

die ontworpen zijn om inzicht te krijgen in de manier waarop de participanten de fase van ontluikende volwassenheid ervaren.

Procedure

Voorafgaand aan de dataverzameling is ethische goedkeuring verkregen van de Ethische Commissie. Participanten die geïnteresseerd waren om deel te nemen aan het onderzoek hebben een informatiebrief ontvangen waarin het doel, de procedure en de verwachte tijdsbesteding van het onderzoek worden uitgelegd. Vervolgens is er een afspraak gemaakt voor een semigestructureerd interview op een locatie en tijdstip dat voor de deelnemer geschikt was. Voorafgaand aan het interview is er een toestemmingsverklaring ondertekend door de respondent. De interviews zijn door de onderzoekers zelf afgenomen en duurden ongeveer een uur. Daarnaast zijn er dictafoons gebruikt om de interviews op te nemen, zodat alle informatie vastgelegd is voor de data-analyse. De interviews zijn in de tijdspanne van om en nabij vier weken in april en mei van het jaar 2024 afgenomen. De onderzoekers hebben de interviews zelf getranscribeerd. De interviewtranscripten zijn gepseudonimiseerd en geüpload op een Y-schijf van de Rijksuniversiteit van Groningen, om de data beschermd te houden. Elke onderzoeker heeft vijf interviews afgenomen en getranscribeerd. Uiteindelijk stonden er dus 25 interviews op de Y-schijf, hier hebben de onderzoekers een random selectie uit gedaan. Uit de 25 transcripten heeft iedere onderzoeker tien transcripten geanalyseerd. Voor dit onderzoek zijn de vijf transcripten van respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging selectief eruit gehaald, de andere vijf zijn random gekozen: elk vierde transcript is gekozen.

Data-analyse

De data-analyse is iteratief uitgevoerd, waarbij waar nodig teruggerepen kon worden naar de originele transcripten om de betrouwbaarheid van de data te waarborgen. Zo is er eerst deductief gecodeerd, en vervolgens inductief gecodeerd. Dit houdt in dat van tevoren een codeboom opgesteld is, maar dat deze codeboom tijdens het coderen aangepast en aangevuld konden worden. De gegevens zijn geanalyseerd met behulp van een kwalitatieve inhoudsanalyse om patronen, thema's en relevante begrippen in de gegevens te identificeren. Bij het analyseren van de tien transcripten is gebruik gemaakt van de software Atlas.ti. Er zijn van tevoren hoofdcodes opgesteld op basis van de vier thema's van identiteitsontwikkeling van Arnett en Mitra (2018). Hier is een codeboom van gemaakt (zie bijlage I). De hoofdcodes in de codeboom zijn: zelfkennis, belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie. Hierbij is

zelfkennis een overkoepelende term die wat over de belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie van de respondenten zegt.

De kern van de code 'zelfkennis' richt zich voornamelijk op de manier waarop individuen hun rol in hun omgeving en hun eigen karakteristieken beschrijven. Daarom wordt deze code gebruikt voor de beschrijving van de belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie van de individuen. De data die onder de code zelfkennis staan, zijn bestudeerd op hoe de respondenten hun belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie beschrijven.

De code 'belangrijke waarden' is toegekend aan de data die voortgekomen zijn uit vraag 6 van de interviewleidraad: 'Welke waarden zijn voor jou belangrijk?'. Er zijn verschillende codes gegeven aan de benoemde waarden, zodat later een vergelijking gemaakt kon worden. De data die zijn verkregen uit vraag 5 van de interviewleidraad (Wat voor iemand ben jij, hoe zou je jezelf beschrijven als het gaat om eigenschappen?), zijn gecodeerd onder de code 'persoonlijke waarden'. Hieronder is onderscheid gemaakt tussen de eigenschappen die de respondenten als positief en negatief benoemden. Alle verschillende eigenschappen hebben een eigen code toegekend gekregen om een vergelijking te kunnen maken. De meest voorkomende eigenschappen worden benoemd in de resultaten.

Daarnaast is de code 'sociale integratie' gebruikt bij het analyseren van de transcripten. Deze code is toegekend aan de data die uit vraag 15 zijn voortgekomen. Deze vraag gaat over de invloed van vrienden en familie op de identiteit van de respondent in de fase van ontluikende volwassenheid. De hoofdcodes 'sociale integratie' is onderverdeeld in 3 deelcodes: vrienden, familie en studenten(sport)vereniging. De code studenten(sport)vereniging is toegekend aan de data die voort zijn gekomen uit vraag 14 en de daarbij horende vragen SV1 t/m SV4. Deze vragen gaan over de motivatie en meerwaarde van het lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging. Deze vragen zijn alleen gesteld aan de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging. Bij de andere groep is dit onderwerp niet ter sprake gekomen, omdat het lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging bij deze groep niet van toepassing was.

Na het analyseren van de data die gaan over de algehele ervaring van de respondenten op het gebied van identiteitsontwikkeling, is per hoofdcodes een vergelijking gemaakt tussen de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging en de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging.

Resultaten

De resultaten van dit onderzoek worden toegelicht aan de hand van de vier hoofdcodes die ook in de inleiding aangehouden zijn, omdat dit de vier onderdelen zijn van de definitie van Arnett en Mitra (2018) van identiteitsontwikkeling. Deze vier hoofdcodes zijn: zelfkennis, belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie. Er zal per hoofdcode een vergelijking gemaakt worden met de twee verschillende groepen respondenten: de groep die lid is van een studenten(sport)vereniging en de groep die niet lid is van een studenten(sport)vereniging. Ter afsluiting zal de code *studenten(sport)vereniging* expliciet worden toegelicht.

Zelfkennis

Na nauwkeurige bestudering van de transcripten met het oog op zelfkennis, zijn er verschillende resultaten te benoemen. Er is gevonden dat de meeste respondenten het gemakkelijk leken te vinden om hun persoonlijke eigenschappen en belangrijke waarden op te noemen. Bij sommige respondenten was vrij duidelijk te zien dat ze veel kennis hadden over hun eigen persoonlijke karakteristieken. Deze respondenten gaven beknopt antwoord op de vragen, bijvoorbeeld: “Ik ben sociaal. Ik ben verzorgend. En creatief.” (RR-15). Enkele respondenten gaven uitgebreide antwoorden op de vraag wat ze belangrijke waarden in het leven vinden: “Ik vind, bij mij op nummer één staat eigenlijk, behandel je naast jezelf als je jezelf ook behandeld zou willen worden. Dat krijg ik echt van mijn katholieke opvoeding mee. En familie, dat is gewoon ontzettend belangrijk voor mij. En daarna komen vrienden. Geld maakt me eigenlijk niks uit. Speelt natuurlijk wel een grote rol bij veel dingen. En dat geeft ergens een vrijheid. Maar ik denk, een milieu hebben waarin je jezelf kan zijn, is erg belangrijk. En daarom is het onderhouden daarvan nog belangrijker. Relaties onderhouden” (RR-11).

Bij andere respondenten was de vraag over persoonlijke eigenschappen minder gemakkelijk te beantwoorden. Een van deze respondent gaf bijvoorbeeld duidelijk antwoord, maar er was nog enige twijfel geconstateerd door de onderzoeker: “Ik denk misschien loyaal ook wel” (RR-4). Een andere respondent gaf aan het “een beetje lastig” antwoord te geven op de vraag over persoonlijke eigenschappen (RR-5). Bij één respondent was te zien dat de vragen over persoonlijke eigenschappen als moeilijk werden bevonden. Deze respondent gaf twijfelend antwoord: “Ik ben sociaal. Ik ben... Ik weet even het woord niet. Ik denk wel aan andere mensen. Heb ik het idee. Ja. En... Ja.” (RR-19).

Op het gebied van zelfkennis is er geen duidelijk verschil gevonden tussen de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging en de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging.

Belangrijke waarden

De respondenten beschreven in de interviews de belangrijke waarden die zij hebben als persoon. De meeste respondenten hebben meerdere belangrijke waarden benoemd. Er zijn in totaal zes verschillende waarden benoemd, er was dus veel overlap tussen de respondenten. Deze zes waarden zijn: naasten, respect, geluk, loyaliteit, oprechtheid en zorgzaam zijn. Twee waarden werden het vaakst genoemd, namelijk de waarden ‘respect’ en ‘naasten’; deze werden beide in vier van de tien transcripten benoemd. Deze respondenten gaven aan het belangrijk te vinden dat iedereen “lief is voor anderen en respect toont voor iedereen” (RR-9) en dat “je je naasten behandelt zoals je zelf behandeld zou willen worden” (RR-11). Ook gaven ze aan familie heel belangrijk te vinden. Respondent 19 benadrukte de waarde van geluk door de uitspraak: “dat je gewoon gelukkig bent in de dingen die je doet.” Daarnaast werd over loyaliteit door dezelfde respondent gezegd: “Ik houd er niet van als mensen nep doen tegen je.” De waarde oprechtheid werd door drie respondenten benoemd, met als uitleg dat een respondent het “het allerbelangrijkste vindt dat je altijd dicht bij jezelf moet blijven” (RR-4). Zorgzaam zijn werd door één respondent benoemd als belangrijke waarde, met de toelichting “dat je anderen altijd moet helpen” (RR-9).

De groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging bleek andere waarden te hebben dan de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging. De leden van een vereniging hebben namelijk ‘geluk’ en ‘naasten’ als belangrijkste waarden, terwijl de niet-leden ‘respect’ het belangrijkste bleek te vinden. Beide groepen hadden over het algemeen dezelfde waarden, maar bij de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging kwam ‘oprechtheid’ voor en die waarde kwam niet voor bij de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging. Andersom bleek dat de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging ‘zorgzaam zijn’ als belangrijke waarde had; deze kwam niet voor bij de groep respondenten die wel lid is van een studenten(sport)vereniging.

Persoonlijke eigenschappen

De respondenten zijn in de interviews gevraagd hun positieve en negatieve eigenschappen te benoemen. Iedere respondent heeft rond de drie positieve eigenschappen en rond de twee

negatieve eigenschappen gegeven. De positieve eigenschap ‘sociaal’ kwam in vier van de tien transcripten voor. Deze eigenschap is het meest genoemd door de respondenten. Een respondent benoemt bijvoorbeeld: “mijn sociale vaardigheden zijn ook heel goed, vind ik zelf” (RR-16). De drie positieve eigenschappen die hierna het meest werden genoemd zijn: creatief, introvert en spontaan. Over de positieve eigenschappen is niet veel toelichting gegeven door de respondenten.

Een negatieve eigenschap die bij twee van de tien respondenten werd benoemd, was ‘te eerlijk’. Een van de respondenten vond dit een negatieve eigenschap, “omdat ik soms ook wel misschien wat meer mag nadenken of wanneer ik mijn mening geef en wanneer niet” (RR-12). Wat opviel, was dat de eigenschap ‘introvert’ bij de positieve én bij de negatieve eigenschappen voorkwam. Een van de respondenten die introvert als positieve eigenschap benoemde, beschreef dit als “veel plezier halen uit [alleen] dingen te doen”(RR-25). Uit de transcripten waarin introvert als een negatieve eigenschap benoemd werd, gaf een van de respondenten aan dat “anderen meer [dan de respondent] bezig zijn met de mensen om hen heen” (RR-25) en dat “bij het doen van nieuwe dingen” ze meer in zichzelf gekeerd zijn (R-5).

Bij de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging kwam de positieve eigenschap *sociaal* het meest voor en bij de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging kwam er niet één positieve eigenschap vaker dan één keer voor. De groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging vindt zichzelf over het algemeen dus socialer dan de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging. Bij de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging kwam de negatieve eigenschap *te eerlijk* het meeste voor en bij de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging kwam er niet één negatieve eigenschap vaker voor dan één keer. Hier was dus veel verscheidenheid in de antwoorden.

Sociale integratie

De respondenten hebben in de interviews de vraag gekregen of ze op dit moment in hun leven, kijkend naar hun identiteit, meer waarde hechten aan vrienden of familie, of aan beide evenveel. Er is gevonden dat vijf van de tien respondenten meer waarde hechten aan vrienden, omdat je “vrienden kiest”, en familie niet (RR-15). Er is benoemd dat “familie minder goed *matcht* met de persoonlijkheid die [je hebt] gecreëerd”, en vrienden beter (RR-12). Ook bleek uit de transcripten dat “hoe [de respondent] zich vormt, vooral [door] vrienden [beïnvloed wordt]” (RR-9). Respondent 11 benoemt dat aan vrienden, wat betreft identiteit, meer waarde gehecht wordt dan aan familie, met als toelichting dat de respondent “vrienden meer ziet [dan familie]”.

Door een respondent wordt benoemd dat “vriendinnen het belangrijkste zijn in [de respondent haar] leven” (RR-4). Drie van de tien respondenten gaven aan evenveel waarde te hechten aan hun vrienden en familie. Er wordt benoemd dat ze “niet weten hoe [ze] daaruit moeten kiezen”, omdat vrienden ook een soort familie is: “gekozen familie” (RR-16). Er is één respondent die meer waarde hecht aan familie. Er wordt benoemd dat “familie een grotere rol speelt”, omdat er meer tijd wordt doorgebracht met familie dan met vrienden (RR-25). In één van de tien transcripten wordt geen duidelijk antwoord gegeven op de vraag, hier kunnen dus geen uitspraken over gedaan worden.

De groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging hecht over het algemeen meer waarde aan vrienden, terwijl de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging over het algemeen niet kon kiezen tussen vrienden en familie. Bij de groep respondenten die lid is van een studenten(sport)vereniging kwam de code *familie* niet voor en bij de groep respondenten die niet lid is van een studenten(sport)vereniging wel.

Studenten(sport)vereniging

De respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging gaven aan lid te zijn geworden van een vereniging voor een “nieuwe vriendengroep” (RR-5), of voor de “gezelligheid” (RR-5). De voornaamste motivatie voor lidmaatschap bij een studenten(sport)vereniging van respondent 19 was “vooral om nieuwe mensen te leren kennen en een sociaal leven te hebben tijdens mijn studententijd.” De motivatie van de respondenten om zich aan te melden bij de desbetreffende studenten(sport)vereniging was onder andere omdat “de cultuur daar heel open en inclusief” is (RR-12). Een andere motivatie om lid te worden bij de desbetreffende vereniging is: “toen ik de sfeer daar zag, [vond ik het] heel gezellig” (RR-5). Eén respondent gaf aan lid te zijn geworden van een studenten(sport)vereniging om “meer studentenleven” te ervaren (RR-11).

De respondenten kregen de vraag wat de meerwaarde van het lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging op hun leven was. Hier gaven de respondenten over het algemeen hetzelfde antwoord op: het heeft hen “een hele grote vriendinnengroep” opgeleverd (RR-12). Respondent 15 heeft aan door het lidmaatschap bij de studenten(sport)vereniging “tien keer socialer” te zijn geworden. Respondent 5 heeft benoemd dat zo’n studenten(sport)vereniging niet met een studie verbonden is, waardoor iedereen een andere achtergrond heeft. Hierover wordt gezegd: “dus dat vind ik wel heel leuk, dat je een brede scala aan mensen kent” (RR-5). Een respondent geeft aan dat het lid worden van een studenten(sport)vereniging hen “een nieuw leven” heeft gebracht (RR-11). De respondenten gaven dus aan dat ze lid zijn geworden om

sociale redenen, en dat de meerwaarde van het lid zijn ook een grotere sociale omgeving heeft opgeleverd.

Conclusie en discussie

In dit onderzoek is gezocht naar de ervaringen van ontluikende volwassenen op het gebied van identiteitsontwikkeling en ofwel lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging hierin een rol speelt. De algehele ervaring van ontluikende volwassenen op het gebied van identiteitsontwikkeling is onderverdeeld in vier thema's: zelfkennis, belangrijke waarde, persoonlijke eigenschappen en omgeving.

Over de zelfkennis van ontluikende volwassenen kan gesteld worden dat alle respondenten over zelfkennis beschikken. De belangrijkste waarden van ontluikende volwassenheid zijn over het algemeen *respect* en *naasten*. De ervaring van de ontluikende volwassenen op het gebied van belangrijke waarden komt voor een groot deel overeen onder de respondenten. Over de ervaring van ontluikende volwassenen op het gebied van persoonlijke eigenschappen blijkt uit de interviews dat de eigenschap 'sociaal' het vaakst is genoemd als positieve eigenschap. Er is veel diversiteit onder de benoemde negatieve eigenschappen. Uit de interviews blijkt dat de helft van de respondenten over het algemeen meer waarde hecht aan vrienden dan aan familie. De andere helft van de respondenten kan over het algemeen niet kiezen tussen vrienden en familie.

Een van de belangrijkste verschillen tussen de respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging en de respondenten die niet lid zijn van een studenten(sport)vereniging zijn dat leden van studenten(sport)verenigingen over het algemeen meer waarde hechten aan geluk en naasten, terwijl niet-leden vooral respect belangrijk vinden. Een ander belangrijk verschil is dat de respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging meer persoonlijke eigenschappen benoemen. Over de zelfkennis van de respondenten valt geen uitspraken te doen, omdat hier geen duidelijk verschil is te zien tussen de twee groepen. Daarnaast hechten de respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging over het algemeen meer waarde aan vrienden, terwijl niet-leden vaak niet kunnen kiezen tussen vrienden en familie of hechten zij meer waarde aan familie dan aan vrienden. Uit de interviews blijkt dat respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging over het algemeen lid zijn geworden omdat ze behoefte hebben aan een grotere sociale kring. De meerwaarde van het lid worden is volgens de respondenten ook dat ze er een grotere sociale omgeving van hebben gekregen.

Het lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging lijkt wel invloed hebben op de ervaring van ontluikende volwassenen op het gebied van identiteitsontwikkeling, omdat er verschil is ontdekt op het gebied van persoonlijke eigenschappen, belangrijke waarden en omgeving.

De hoofdcodes van dit onderzoek, namelijk belangrijke waarden, persoonlijke eigenschappen en sociale integratie, zijn afgeleid uit de literatuur van Arnett (2018). Hoewel deze begrippen komen niet volledig overeen met de beschrijving van Arnett (2018), zijn ze aangepast om er meetbare termen van identiteitsontwikkeling van te maken. De term ‘belangrijke waarde’ is mogelijk minder omvattend dan de omschrijving van Arnett (2018) over identiteitsontwikkeling: *what their beliefs and values are*. Daarentegen is de term ‘sociale integratie’ juist breder dan de beschrijving van Arnett (2018): *how they fit in the society around them*. In dit onderzoek is er toch voor gekozen om de termen wat in te korten of uit te breiden, zodat er onderzoek naar gedaan kon worden. Dit heeft als gevolg dat het onderzoek niet volledig gerelateerd kan worden aan de identiteitsontwikkeling zoals beschreven door Arnett (2018).

De literatuur van Kraaykamp en Vullings (2002) over studentenverenigingen richt zich specifiek op studentenverenigingen in Nijmegen, terwijl dit onderzoek zich op studentenverenigingen in het algemeen richt. Het gebruik van de data uit dit onderzoek, die slechts betrekking hebben op studentenverenigingen in Nijmegen, kan de representativiteit van dit onderzoek beperken.

De bevindingen van dit onderzoek tonen aan dat lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging invloed heeft op de identiteitsontwikkeling van ontluikende volwassenen. Dit bevestigt de literatuur van Umaña-Taylor (2011), waarin benoemd wordt dat de persoonlijke identiteit van een individu beïnvloed wordt door de sociale omgeving, in het bijzonder door sociale lidmaatschappen. Echter, in dit onderzoek wordt een sociaal lidmaatschap in de context van een studenten(sport)vereniging toegepast, terwijl de literatuur van Umaña-Taylor (2011) over sociale lidmaatschappen in de context van etnische groepen gaat. Dit impliceert dat de uitspraken uit de literatuur van Umaña-Taylor (2011), die in dit onderzoek gebruikt zijn, feitelijk niet toepasbaar zijn voor dit onderzoek. Het is discutabel of deze literatuur ook toepasbaar is in onderzoeken die zich richten op andere groepen dan etnische groepen.

Over de zelfkennis van de respondenten kunnen in dit onderzoek geen uitspraak gedaan worden, echter er kan wel gesteld worden dat de resultaten van dit onderzoek overeenkomen met de literatuur van Markus (1983) over zelfkennis. Markus (1983) stelt namelijk dat

individuele kennis hebben over hun voorkeuren, waarden, hun doelen en motieven in het leven, dit zijn tevens de onderdelen waar de respondenten in de interviews naar gevraagd zijn.

De literatuur van Moreno & Banuelos (2013) over de voornaamste motivatie voor lidmaatschap van een studenten(sport)vereniging komt overeen met de bevindingen van het onderzoek. Uit deze literatuur wordt namelijk benoemd dat studenten over het algemeen lid worden omwille van sociale redenen, wat tevens de meest genoemde motivatie van de respondenten in dit onderzoek is.

Dit onderzoek onderscheidt zich van andere onderzoeken over identiteit, omdat dit een volledig kwalitatief onderzoek is. Er bestaan veel onderzoeken met betrekking tot identiteit, maar de meeste zijn kwantitatief of bestaan uit literatuurstudies. Dit kwalitatieve onderzoek biedt meer diepgang dan de bestaande literatuur over identiteit. Daarnaast is er nog geen eerder onderzoek gedaan naar specifiek identiteitsontwikkeling bij studenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging.

Een beperking van deze studie is dat de steekproeftrekking is gedaan met behulp van een gemakssteekproef, waardoor alle respondenten die lid zijn van een studenten(sport)vereniging van dezelfde vereniging in Groningen lid zijn. Deze vereniging is een studentensportvereniging, dus heeft andere gewoonten dan bijvoorbeeld een corporale studentenvereniging. Dit zorgt ervoor dat dit onderzoek dus iets zegt over slechts één specifieke vereniging. Om deze reden kan dit onderzoek niet gegeneraliseerd worden. Omdat het een gemakssteekproef is, waren de meeste respondenten kennissen van de onderzoekers. Hierdoor kan het geweest zijn dat de respondenten andere antwoorden zouden geven als het interview afgenomen zou zijn door een voor hen onbekende onderzoeker. Alle respondenten zijn woonachtig in Noord-Nederland. Daarom kunnen er geen uitspraken gedaan worden over ontluikende volwassenen die in de andere delen van Nederland woonachtig zijn. Het onderzoek heeft een kleine steekproef waardoor de resultaten niet generaliseerbaar zijn naar de hele groep studenten die lid is van een studenten(sport)vereniging in Nederland. Daarnaast is de interviewleidraad opgesteld om alle thema's van de vijf onderzoekers in dit traject te overkoepelen. Dit kan betekenen dat antwoorden op vragen die relevant zijn voor dit onderzoek wellicht toegelicht zijn bij andere vragen behorende bij een ander thema. De onderzoeker heeft hierop gelet, waardoor verwijzingen naar eerder antwoorden ook zijn bestudeerd.

Een aanbeveling voor vervolgonderzoek is om respondenten van verschillende studenten(sport)verenigingen door heel Nederland te werven. Dit zou een breder beeld van de studenten(sport)verenigingen in Nederland geven en zouden de resultaten gegeneraliseerd kunnen worden. Het is aan te raden om deze respondenten via een aselechte steekproef te trekken

in plaats van een gemakssteekproef. Daarnaast krijgt de data in dit onderzoek een eigen interpretatie door de onderzoeker, waardoor het onderzoek niet objectief is. Hierom wordt aanbevolen om gebruik te maken van een vragenlijst in vervolgonderzoek.

Literatuur

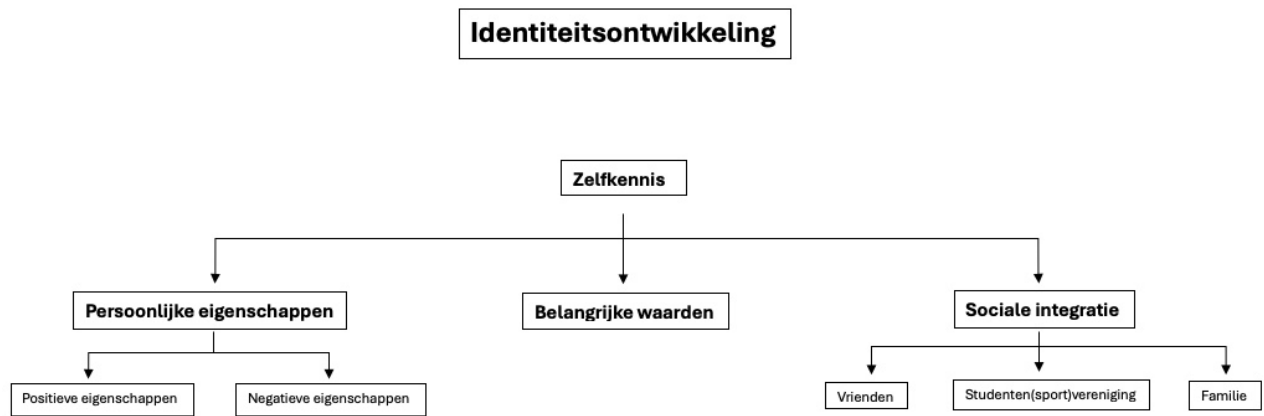
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469–480.
- Arnett, J. J. (2015a). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Arnett, J. J., & Padilla-Walker, L. (2015). Brief report: Danish emerging adults' conceptions of adulthood. *Journal of Adolescence*, 38, 39–44.
<https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2014.10.011>
- Arnett, J. J., & Mitra, D. (2018). Are the features of emerging adulthood developmentally distinctive? A comparison of ages 18–60 in the United States. *Emerging Adulthood*, 8(5), 412–419. <https://doi.org/10.1177/2167696818810073>
- Asendorpf, J., & Wilpers, S. (1998). Personality effects on social relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1531–1544. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.74.6.1531>
- Bargh, J., & Williams, E. (2006). The automaticity of social life. *Current Directions in Psychological Science*, 15(1), 1–4. <https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2006.00395.x>
- Benetsky, M. J., Burd, C. A., & Rapino, M. A. (2015). Young adult migration, 2007–09, 2010–12. U.S. Bureau of the Census.
- Berndt, T. J. (2002). Vriendschap, kwaliteit en sociale ontwikkeling. *Huidige richtingen in de psychologische wetenschap* (Master's thesis). Geraadpleegd op https://libstore.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/165/821/RUG01-002165821_2014_0001_AC.pdf
- Blau, P. (1960). A Theory of Social Integration. *American Journal of Sociology*, 65, 545 – 556. <https://doi.org/10.1086/222785>.
- Buijs, V., Jeronimus, B., Lodder, G., Riediger, M., Luong, G., & Wrzus, C. (2022). Interdependencies between family and friends in daily life: Personality differences and associations with affective well-being across the lifespan. *European Journal of Personality*, 37(1), 154–170. <https://doi.org/10.1177/08902070211072745>
- Centraal Bureau van Statistiek. (2023). CBS Statline. Geraadpleegd op <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85541NED/table?ts=1685435478824>

- Connor, P., & Becker, B. (1994). Personal values and management. *Journal of Management Inquiry*, 3(1), 67-73. <https://doi.org/10.1177/105649269431011>
- Côté, J.E., 1996. Sociological perspectives on identity formation: the culture–identity link and identity capital. *Journal of Adolescence*. 19 (5), 417–428. <https://doi.org/10.1006/jado.1996.0040>.
- DeJonckheere, M., & Vaughn, L. M. (2019). Semistructured interviewing in primary care research: A balance of relationship and rigour. *Family Medicine and Community Health*, 7(2), e000057. <https://doi.org/10.1136/fmch-2018-000057>
- Dio, L., Saragovi, C., Koestner, R., & Aube, J. (1996). Linking personal values to gender. *Sex Roles*, 34(9-10), 621-636. <https://doi.org/10.1007/BF01551498>
- Ford, S. (2011). Reconceptualizing the public/private distinction in the age of information technology. *Information, Communication & Society*, 14(4), 550-567. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2011.562220>
- Geels, M. (2024, 21 maart). Utrechtsch Studenten Corps raakt subsidies kwijt na uitlekken seksistische ‘grietenlijst’. *Volkskrant*. <https://www.volkskrant.nl/binnenland/utrechtsch-studenten-corps-raakt-subsidies-kwijt-na-uitlekken-seksistische-grietenlijst~b016edd7/>
- Kraaykamp, G. L. M., & Vullings, G. (2002). Actief in een studentenvereniging: Een onderzoek naar de participatie in Nijmeegse studentenverenigingen. *Vrijtijdstudies*, 20(1), 33-48.
- Lindeman, E. M. (1996). *Participatie in vrijwilligerswerk*. Amsterdam: Thesis Publishers.
- Markus, H. (1983). Self-knowledge: An expanded view. *Journal of Personality*, 51(3), 543-565. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1983.tb00344.x>
- Moreno, D., & Banuelos, S. (2013). The influence of Latina/o Greek sorority and fraternity involvement on Latina/o college student transition and success. *The Journal of Latino-Latin American Studies*, 5(2), 113-125. <https://doi.org/10.18085/LLAS.5.2.Y1113G2572X13061>
- Olver, J., & Mooradian, T. (2003). Personality traits and personal values: A conceptual and empirical integration. *Personality and Individual Differences*, 35(1), 109-125. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(02\)00145-9](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00145-9)

- Parks-Leduc, L., Feldman, G., & Bardi, A. (2015). Personality traits and personal values. *Personality and Social Psychology Review*, 19(1), 29-47.
<https://doi.org/10.1177/1088868314538548>
- Pascarella, T., & Terenzini, P. (2005). *How college affects students: A third decade of research* (2nd ed.). Jossey-Bass. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.14426/isaa.v2i2.70>
- Schwartz, S., & Bardi, A. (2001). Value hierarchies across cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32(3), 268-290. <https://doi.org/10.1177/0022022101032003002>
- Umaña-Taylor, A. J. (2011). Ethnic identity. In *Handbook of identity theory and research* (pp. 791-809). https://doi.org/10.1007/978-1-4419-7988-9_33
- Warps, J., & Prins, J. (1999). *Studievertraging bij bestuurlijke actieve studenten*. Nijmegen: IOWO.
- Yuqin, Z. (2010). Function of Students Association in the Construction of College Harmonious Cultural Environment. *Pharmaceutical Education*.
- Zock, T. H., & van 't Hoog, M. N. (2014). *Zin in politiewerk: Een onderzoek naar systematische aandacht voor zingeving bij de politie en de rol van geestelijke verzorging daarbij*. Rijksuniversiteit Groningen.

Bijlagen

Bijlage I: de codeboom

Bijlage II: de interviewleidraad

Interviewleidraad Bachelorthese onderzoek 'Rara, wie ben ik?', voorjaar 2024

Vooraf:

Fijn dat we deze afspraak hebben kunnen maken. Voordat we beginnen aan het interview wil ik nog even met je doornemen hoe we de interviews gaan gebruiken. Daarover heb je eerder al informatie toegestuurd gekregen. We nemen dat nog even door.

[geprinte versie van de info-brief voorleggen aan de deelnemer]

[hoofdpunten van de info-brief bespreken]

Is alles duidelijk?

[Zo nee, uitleg geven]

Zo ja, dan hoor ik graag van je of je instemt met de volgende punten:

-

-

-

Op dit formulier kun je dat aangeven en het dan ondertekenen. Dit formulier wordt ingescand en opgeslagen; de papieren versie wordt vernietigd.

Als dit allemaal duidelijk is, dan starten we met de opname.

[opname aan]

Inleidende vragen:

Dit onderzoek gaat over jouw eigen ervaringen met het jong-volwassen zijn: de leeftijdsfase tussen de 18 en de 29 jaar. In deze fase zijn veel mensen bezig met het vormgeven van hun eigen leven op allerlei gebieden: werk en opleiding, identiteit, vriendschappen, toekomstperspectief, je relatie met je familie, enzovoort. De vragen in dit interview gaan over die onderwerpen.

I. We beginnen met wat **algemene vragen** over jezelf en je achtergrond:

1. Hoe oud ben je?

(hoeft niet, maar het kan uitmaken of iemands leeftijd dichterbij de 18 ligt of dichterbij de 29)

2. Identificeer je je als man, vrouw, non-binair of nog anders? Of wil je liever geen antwoord geven?

(hoeft niet, maar doel = vergelijking kunnen maken tussen mannen en vrouwen)

3. Hoe zou jij het gezin beschrijven waarin je bent opgegroeid?

- wie reken je tot het gezin? (ouders, stiefouders, broers & zussen etc.)

- hoe zou je – in een paar woorden – je kindertijd beschrijven?

4. Hoe ziet jouw woonsituatie eruit op dit moment?

Bv. thuis bij ouders/familie; studentenhuis; zelfstandige woonruimte

Doel = krijgen van een globaal beeld hiervan, als startpunt om de visie van de respondent op het huidige leven en de toekomst beter te kunnen begrijpen.

II. Identiteit

De volgende vragen gaan over hoe je jezelf ziet, dus over je identiteit. Identiteit heeft te maken met je eigenschappen (goede en minder goede) maar ook met de dingen die je belangrijk vindt in je leven: waarden en idealen.

5. Wat voor iemand ben jij, hoe zou je jezelf beschrijven als het gaat om eigenschappen?

- kun je drie goede eigenschappen noemen van jezelf?
- kun je twee minder goede eigenschappen noemen van jezelf?

6. Welke waarden zijn voor jou belangrijk?

- *eventueel voorbeelden noemen: hard werken, trouw zijn aan vrienden/familie, iets bereiken in het leven, (meer spiritueel:) een goed mens zijn etc.*
- Hoe spelen deze waarden een rol in jouw leven?

Ook de mensen om je heen kunnen een rol spelen in jouw identiteit, in hoe jij jezelf ziet en wilt zijn (of niet wilt zijn). Daar gaan we nu wat verder op in.

7. Hoe belangrijk is jouw familie voor jou?

- Spelen zij een rol in hoe jij jezelf ziet als persoon? Op wat voor manier?
eventuele verschillen tussen de betekenis/rol van vader, moeder, andere familieleden....
- Zie je hun rol als iets positiefs, of misschien als beperkend/belemmerend?
- Zijn er specifieke activiteiten die je samen met je familie onderneemt (en die echt bij jullie als familie horen)? ☐ *voorbeeld(en)*

8. Voor veel jong-volwassenen is het belangrijk om zich wat los te maken van hun familie en het gezin waar ze uitkomen. Hoe is dat voor jou, herken je dat?

- *doorvragen: kun je dit koppelen aan een concrete situatie of moment; vertel eens hoe dat was?*

9. Vind je dat de relatie die je met je familie hebt, is veranderd sinds je 18e? Waar zit 'm dat in, hoe merk je dat? Is dat ook verschillend als je bv. kijkt naar de relatie met je (beide?) ouders?

(NB: niet iedereen heeft twee ouders, kan ook meer of minder zijn. Wees alert!)

- *relatie met ouder(s)*
- *relatie met broers/zussen*

NB: check beginvragen over woonsituatie. Woont de respondent nog thuis of juist niet? Als de respondent niet meer thuis woont, merkt deze dan dat er dingen zijn veranderd als die weer 'thuis-thuis' is? Bv. voel je je weer 'kind' en word je ook zo aangesproken?

10. Over wat voor soort dingen/onderwerpen heb je wel eens meningsverschillen (of conflicten) met je ouders of broers/zussen? Heb je de indruk dat dat nu anders is dan toen je - laten we zeggen - 15 was? Komt het vaak voor dat je echt een meningsverschil (of: ruzie) hebt?

- *als de respondent niet meer bij de ouders woont: denk je dat het wat uitmaakt dat je nu niet meer thuis woont? Gaan de conflicten/meningsverschillen nu over andere dingen?*

11. Als je kijkt naar wat jouw ouder(s) belangrijk vinden in het leven en naar wat jijzelf belangrijke waarden vindt, zie je dan vooral overeenkomsten of vooral verschillen?

- *waar zitten die in? Kun je voorbeelden geven?*
- *wat betekenen die overeenkomsten/verschillen voor de band met je ouder(s)?*

Vanaf de adolescentie zien we in het algemeen dat de rol van vrienden steeds sterker wordt ten opzichte van de rol van de familie.

12. Kun je iets vertellen over je vriendenkring: zie je die als groot, klein, heel hecht of juist wat losser....? Zijn dat vooral mensen van dezelfde sekse als jijzelf?

als de respondent vertelt dat het echt om vriendengroepen gaat, dan ook de volgende vragen stellen:

- heb je verschillende vriendengroepen (dus: los van elkaar)? waar ken je elkaar van?
- zijn het gemengde groepen (m/v/x) of vooral vrouwen/mannen onder elkaar?

13. Heb je één of meer vrienden waar je (veel) closer mee bent dan met de anderen? Wat betekenen zij voor jou?

- wat voor dingen doen jullie samen? Waar ontmoet je elkaar?
- wat maakt dat deze persoon/personen zo speciaal voor jou is/zijn?
- eventueel toevoegen: heb je op dit moment een (romantische) relatie met iemand? Hoe zie jij die relatie? (als 'vaste' relatie, of juist wat lossier, of nog geen idee)

14. Als je ergens hulp bij nodig hebt, ga je dan eerder naar je familie of naar je vrienden?

- of: met wat voor soort probleem / vraag ga je naar je familie, en met wat voor soort probleem ga je naar je vrienden?

denk aan: financiële zaken, emotionele dingen (romantische relaties; tegenvallers in de studie etc.), praktische zaken (hoe pak ik dit aan?).

15. Kijkend naar jouw identiteit als persoon op dit moment in je leven, zijn dan vooral je vrienden of vooral je familie daarvoor belangrijk?

- doorvragen (kort): waarom juist deze persoon/personen? Of kun je niet kiezen (waarom niet)? Of vindt de respondent dat anderen geen enkele rol spelen in hun identiteit als persoon?

III. Tussen-in / nog geen vastigheid

Bij de jong-volwassenheid hoort voor veel mensen dat ze nog met een **studie of opleiding** bezig zijn en – als ze aan het **werk** zijn – nog geen vast contract hebben. Daarover gaan de volgende vragen:

16. Volg je op dit moment een opleiding of studie? (Zo nee: wat voor studie heb je gevolgd? *Daarna verder naar de vraag bij 2- streepje/bullet*)

- Wat voor studie is dat, hoe ver ben je daarmee / hoeveelste jaars ben je?
- Was dit je eerste keus, of heb je hiervoor een andere opleiding gevolgd? Wat was de reden om te switchen?
(dit gaat om switchen van studie, niet zozeer om voortbouwen van de ene studie op de andere, bv. HBO -> WO)
- heb je het gevoel dat dit de juiste opleiding/studie voor jou is? Waar zit dat in voor jou?

17. Ben je lid (geweest) van een studenten-vereniging?

Zo ja: wat waren voor jou belangrijke redenen om lid te worden? **maak hiervan een korte notitie!**

straks komen er nog wat vragen over de studentenvereniging

18. Heb je op dit moment een baan/werk die aansluit op je studie/vakgebied?

- zo ja: om wat voor werk gaat het? Heb je het er naar je zin? Waarom wel/niet?
- zo nee: ben je op dit moment daarnaar op zoek, of: wat voor soort werk zou je willen doen?

19. Veel mensen hebben eerst een aantal kortlopende contracten voordat ze een vast contract ergens krijgen. Wat vind je daarvan (voor jezelf)?

- 't is nou eenmaal zo
- ik vind het wel OK, want.....
- ik vind dat vervelend want.....

- ik weet eigenlijk niet wat ik daarvan vind

20. Heb je de indruk dat de mensen vanuit je studie of vanuit je werk van invloed zijn op jouw identiteit? (kan zowel gaan om persoonlijke als om professionele identiteit)

- rolmodellen positief (*was ik maar zo / kon ik dit ook maar / ik ga proberen om dit ook te doen etc.*)
- rolmodellen negatief (*zo wil ik dus echt niet zijn*)

21. Wat voor werk hoop je te gaan doen na je studie? Heb je een duidelijk idee daarover?

- wat dan bijvoorbeeld? Heb je ook een 'plan B'? → *doorvragen*
- indien geen duidelijk beeld: welke mogelijkheden zouden er kunnen zijn?
- maakt het jou wat uit waar je gaat werken? (bepaalde regio in Nederland, buitenland....)

22. Hoe is dat voor je vrienden: hebben die heel specifieke plannen of wensen voor zover je weet?

- *bv tussenjaar/reizen → wat vind jij daarvan, past dat ook bij jou of zou je dat willen?*

Je hebt eerder aangegeven dat je lid bent (geweest) van een studentenvereniging. Je vertelde dat je dat bent gaan doen omdat.... (check hier je notitie van vraag 14)

SV1: Kun je iets vertellen over de vereniging? (wat voor soort, hoe groot....)

SV2: Wat doe jij allemaal bij de vereniging? Hoe lang zit je er al bij?

- Vertel eens iets over je jaarclub/team/ploeg? Hoe vaak komen jullie bij elkaar, wat voor soort dingen doen jullie samen?
- (*als respondent ook in één of meer commissies zit*): Wat voor soort dingen doe je binnen de commissie(s)? Zien jullie elkaar ook buiten het commissiewerk om (zo ja, wat doe je dan?)?

SV3: In hoeverre voel je je thuis bij de vereniging? (dus buiten de jaarclub/team/ploeg/commissie om)

- waar zit dat in, voor jou? (*positief of negatief*)

SV4: Wat is voor jou de meerwaarde (geweest) van de vereniging voor je studietijd?

IV. Welzijn.

Veel jongeren zijn nog echt op zoek naar wat ze willen in het leven: er valt nog veel te ontdekken en uit te proberen. Maar de laatste tijd hoor je ook vaak dat jongeren zich gestresst voelen en daardoor wat minder lekker in hun vel zitten. Iedereen heeft z'n eigen manier om daarmee om te gaan.

Daarover gaan de volgende vragen. Maar: geef het aan als je over bepaalde dingen niet wilt praten, dan slaan we de vraag over.

23. Ten eerste: herken je dit (fase van ontdekken, uitproberen, ook van onzekerheid of stress) bij jezelf of bij anderen in je omgeving?

- Zijn er onderwerpen waar je je wel eens onzeker over voelt of waar je over nadenkt? Kun je een voorbeeld noemen?
(*het gaat hier om 'onzekerheid' in een wat neutrale betekenis, zo van "ik vraag me wel eens af... of ik niet eigenlijk vegetariër zou moeten worden"*)

24. Wat voor soort gebeurtenissen of activiteiten zijn voor jou soms stressvol?

- wanneer noem je iets 'stressvol', waar zit dat dan in? (bv. ik krijg zweethanden...).

25. 'Niet lekker in je vel zitten' of wat neerslachtig zijn, is iets waar veel jonge mensen wel eens mee te maken hebben. Herken jij dat ook voor jezelf? Wat voor dingen doe je als je merkt dat je minder lekker in je vel zit?

- *bv. vrienden opzoeken, gaan sporten, in je eentje op de bank zitten en wachten tot het overgaat*
- hoe helpt jou dat, wat merk je dat dat doet met je?
- zijn er ook dingen waarvan je weet dat je die niet moet doen (maar soms toch doet)?

26. Zijn er bepaalde mensen in je omgeving die jou op de een of andere manier hierbij helpen, bijvoorbeeld een vriend(in) of een familielid? Hoe gaat dat dan?

27. Welke dingen in je leven geven je juist een goed gevoel?

- a. in de familiekring
 - b. in je vriendenkring
 - c. bij je opleiding/studie/werk
 - d. in een vereniging, club etc.
 - (e. nog breder maatschappelijk, bv. politiek, landelijke patiëntenvereniging..)
- NB: dit mogen heel 'kleine' dingen zijn, zoals een ingewikkeld vraagstuk voor je studie oplossen, jezelf nuttig maken bij de verjaardag van oma door koffie in te schenken..... etc.*

28. Zijn er nog andere dingen waar je blij van wordt?

Bv. luisteren naar een bepaalde podcast, de vogels horen fluiten....

29. Hoe ervaar jij - in het algemeen - deze leeftijdsfase waar je nu in zit? Waar heeft dat voor jou vooral mee te maken?

- *indien nodig: uitleggen dat het gaat om een uitspraak als 'een hele positieve tijd', 'veel uitdagingen', 'een lastige fase'.... etc. Eerst de respondent zelf laten formuleren!*

V. Toekomst

Het einde van het interview komt alweer in zicht. We hebben het gehad over allerlei onderwerpen rondom hoe jij jezelf en je leven ziet.

30. Wat betekent 'volwassenheid' voor jou, kun je dat beschrijven?

- *wanneer de deelnemer vooral 'in z'n algemeenheid' antwoordt, doorvragen: Betrek dit eens op jezelf, waar vind je dat je zelf nu staat?*

31. Hoe belangrijk vind jij het om zeggenschap te hebben over de keuzes die je moet maken in je leven?

32. Wanneer jij voor een grote keuze komt te staan (bv. neem ik deze baan aan; ga ik op wereldreis; wil ik verhuizen naar een ander deel van het land etc.), hoe belangrijk is dan de mening van je ouders/ familie of van je vrienden?

- *als de respondent alleen iets zegt over familie, vraag dan door naar de eventuele rol van vrienden of andere bekenden – en andersom.*
- *of vind je het belangrijk dat je door niemand beïnvloed wordt en wil je echt helemaal alleen de keuze maken?*

33. Kun je je een situatie herinneren waarin je vond dat je familie (bv. je ouders) zich téveel met jouw keuzes bemoeide? (waar ging dat over?)

- Wat vond je hier het meest vervelend aan? En wat deed je toen?

34. En heb je zoiets ook wel eens meegemaakt met je vrienden? Waar ging die situatie over? Wat vond je het meest vervelend en wat heb je toen gedaan?

35. Is het ook wel eens andersom, dus dat jij je teveel bemoeit met keuzes van je vrienden of van een familielid? Vertel eens?

En dan de laatste vraag:

36. Als je naar de toekomst kijkt voor jezelf, wat zou je dan willen bereiken of doen? *(in een ideale wereld)*

- *als de respondent dit lastig vindt: noem eens drie dingen die je voor jezelf hoopt te bereiken of te realiseren?*

Dit was het alweer!

Hoe vond je het interview gaan?

Zijn er onderwerpen die je gemist hebt en die je wel had verwacht?

Ter afsluiting:

Het interview wordt door mij uitgetypt, daarbij zorg ik ervoor dat alle namen van personen, verenigingen etc. worden weggelaten: mensen zijn dus niet meer herkenbaar. De geluidsopname en het transcript worden in een beveiligde omgeving bewaard tot dit onderzoek klaar is, daarna wordt alles vernietigd.

Als je hierover later nog vragen hebt dan kun je de info-brief nog even nalezen; je kunt altijd contact opnemen (gegevens staan in die brief).

Wil je het transcript nog nalezen als ik het heb uitgetypt?

(Zo ja, dan meteen een afspraak maken over hoe je dat gaat doen).

Heel hartelijk bedankt voor je deelname! En dan zet ik nu de opname uit.